

Nro. 35.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Octobernek 29-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Béts.

Magyar Országi nagy birtokos *T. Svetics Jákob* Ur, olyan önként való pátriótai ajánlást tén, hogy a' maga *Slávoniai* jöszágaiból most mingyár ízáz önként vállalkozó Stutzosokat állít-ki az ő Felsége szolgálatjára, és azoknak felöltöztetésekre is le-télzi a' fejenként meg kíván-
tató summát, oly módon, hogy ezen 100 Stutzosok, *Ferdinánd Fő Hertzeg*' Önként-vállalkozot-jai nevezet alatt, a' jöszágaival szomszédos *Grádiskái* Határnok Regementhez rendeltetteknek, ezen ajánlást kegyelmesen el-fogadni méltóztatott ő Felsége.

* * *

Az Urban boldogult fő méltoságu Hertzeg Kárdinalis *Batthyani Josef* ö Eminentziája, a' *Batthany* Házból való fő születésü Gróf, *Giszing*-nek örökös Ura, a' Romai szent Ekklesiának (*Tituli S. Bartholomæi in Insula*) Cárdirális Fő Papja, Romai sz. Birodalom béli Hertzeg, Esztergomi Érsek, az Apostoli szent Szeknek született Követje, Magyar Országnek Primássa, Fő és Titok-Cancellariusza, a' Sz. István Apostoli Királyi Randjének Prælatussa, 's-a' Rendnek Nagy Keresztelle, Vas. V. megyének Örökös Fő Ispánya, Esztergom V. megyének valóságos és mindenkori Fő Ispánya, a' Cs. K. Apostoli Felségnek valóságos Titok Tanátsofja, a' Királyi Helytartó Tanátsnak Tanátsofja, Septemvirális Tabla-Biró (mint irtuk) ezen hónapnak 23-dikánn dél után ni 6 orakor, 72 esztendőnek és 9 hónapoknak, nagy hirrel és névvel való bé-töltése után költözött által a' ditső örökké valóságra. Az 1728-dik esztendőben született volt e'-világra, a' Papságra 1751-ben szenteltetett fel, előbb Esztergomi Kánonok, az után Psoni Fő Præpost, 1759 ben Erdély országi Püspök, 1760 ban Kolocsaí Érsek, 1776-ban Magyar országi Primás és Esztergomi Érsek, végre 1778-ban Kárdinalis Fő Pap lett. Mind ezeknek a' Fő és fényes hivataljainak folytatásában, magát, az Ekklesia' buzgó, 's-annak és hazájának jávát telyes erejével elő mozdított, az alamisna-olztogatásban egy nemes kezü, Fő Papi Elölljárójának lenni, meg bizonyította, 's-mind ezek által a' Felségnek hajlandóságát, és hazája fiai-
nak bizodalját egészen megnyerte volt.

Hadi Történetek.

Most a' következő hadi tudósítások adattai:

tak-ki a' *Bétsi* Udvari Újságban a' Fő Hadi-
Cancelláriáról: — „

(*Olofz Országból*) — „

„A' *Piemonti* táborból *Morozzóból* a' folyó
hónap' 14-ikénn írta Gen. *Melas*, hogy, mineku-
tánna az ellenség egy *Bezinette* falut, a' melynek
a' mi kordonunkra nézve fontos fekvése volt, 3 Ba-
talionokkal el-foglalt volna, ez által fel-indútnak
találta lenni Gen. *Melas* magát arra, hogy az
ellenséget ezen faluból ki-kergesse. Az erre va-
ló útés Gen. *Mitvovszkyra* bizattatott, a' mely
végre, 1 Gran. Batalion, továbbá, a' *Stuart* Reg.
ból 2, a' *Füstenbergéből* 1, a' *Hufféből* 2, mind
öszsze 6 Batalionok adattattak, 4 *Dragonos*
Swadronokkal együtt vezérlése alá. — Ez a' se-
reg 14 dikhben jó réggel három szakaszokban in-
dítatott a' falu felé — a' meg-támodás mind a'
három felölről egyfzersmind esett — és az el-
lenség, hogy ily leboss meg támodtatás által út-
ja el ne vagattaffék, magát vizsgálta vonta. —

„El-érvén a' miéink tzeljokat, az ellenség'
további üzésésétől meg-szüntenek, csoportjaikat
együve gyölytötték, *Bezinettét* el-foglalták, és
szelső polztjaikat, túl a' falunn állították-ki. —
Az ellenség azonközben dél-utánni 2 orakor is-
mét meg-jelent két annyi erővel, a' falura reá
ütött, és a' szerentse, eleinten néki láttatott kedvez-
ni: hanem lovassainknak egy jó fordulása által
500 emberei a' többektől el szakasztatván, 450
emberek ezek közzül, 15 tiztekkal, és 1 Ober-
sterrel együtt el-fogattattak, a' többek el-hullot-
tak. —

„Az ellenség azonban, ezen szerentsétlenség-
gel sem gondolván, az után még két versben

tett próbát a' falu ellen, hogy a' miénket onnét ki-nyomhassa: de mint két ízben annyi vezetés-sel verettette vízfűza, hogy a' feljebb írt 266 embereket ide Izáralálva, rea telt ezen próbák-ban izenvedett vezítése 1000 emberekre. A' mi vezetésünk a' bé adott hir-tételek szerént, 15-1 eszekerre, 116 meg-sebezettek, és 54 meg-nem találtattakra telt.

„Írja Gen. *Mitrowsky*, hogy egész Stáb- és Fő-tifzti seregünk, rend kívül való vitéséggel tsatázott, ugy hogy ő (a' Generális), telyességgel nem tudhatna, melyiket kellene közzülök előbb meg nevezni, minthogy mindenik, ki-telhető erővel véghez vitt mindent, a' dolognak ily szerentsés ki-menetelére. — (Ezek a' hadi történetek *Cuneo'* vára' környékeinn eszék.)

(A' *Rénusi* seregeinktől) — „

„*Károly* Királyi Fő Hertzeg *Donaueschingen*-ből jelenti ezen hónap' 19-dikénn, hogy az ellenség, 16 dikban, egy feles szamu sereggel, két szakaszokban, egyik felől t. i. a' *Rénus* jobb partján *Máintz* felől fel-felé, a' másik felől pedig az ugy nevezett *Bergstrassénn*, *Darmstadt*tól, *Heidelberg*a felé, a' minapában ő Fő Hertzegségétől *Manheim'* fedezésére ezen alsóbb vidék-kénn hagyott *H. Schwartzenberg'* serege ellen, elő nyomult légyen, és szélső posztujainkat *Handschuchsheim* mellett, nagy hévséggel meg támodta. Oberst-lieutenant *H. Lichtenstein* magát ezen posztokról, az elibe adalott rendelések szerént, *Heidelberg*ához vízfűza vonta; kinek is az ellenség' gyalog isoportjai utánna nyomulván, minden erejekkel a' *Heidelbergai* hidnak el-foglalásánn iparkodtak: hanem, egy *Bánátusi* Batalionunknak vitéz maga-viselete áttal, vízfűza verettettek. —

„Ugyan ezen időben egy lovasságból álló, valami 3 Regimentnyi, más ellenséges tsoport, az ő fokkal nagyobb ereje által, a' *Neckar* vizének felsőbb rézénél, *Hausen* mellett, által költözvén ezen vizenn, az Oberster Gróf *Eszterházy*' vezérlése alatt lévő tsoportunkat, vízfizá nyomta ugyan, hanem azután ötet Oberflieutenant *Teval*, egy Swadronnal szárnyba vette, és nagy rendetlenséggel megfutamtatta; az ellenségnek holtakból és sebeslekből álló vesztese feles volt; fogságra 50 emőere esett hozzánk. — Azönközben az a' szerentsétlenség érte Oberster Gróf *Eszterházyt*, hogy a' vakdalkozás közben fogságra esett, Oberflieutenant *H. Lichtenstein* pedig, egy golyobis által vak ütést kapott.

„Gen. Hertzeg *Schwartzenberg* továbbá, nem találta tanátsosnak, az ellenségéhez képpelt ilyen kitsiny erővel, a' nagy számu ellenséges sereggel valamely fontos próba-tételbe botsátkozni: melyhez képpelt *Bruchsal*hoz szállítván vízfizá seregét, itt formált, *Philipsburg*nál kezdvén, *Obstadt*, *Odenheim*, és *Sinzheim* mellett, egy kordont,

* * *

▲' közelébbi Ujjságunkban meg-igértük, hogy ma közölni fogjuk a' *H. York*' tudositását, a' melyben a' 2-dik Októberi szerentsés ütközetet le írta. Ez, e'-ként vagyon:

A' Fő hadi szállásról, Zypper Sluysból, Oktober 4-dikénn: — „

„Allapodván egy kevésé az eddig tartott esős idő, 2 dikban jó réggel az egész ellenséges lénea ellen próba tétetett, a' nékem szerentsém

vagyon mostan oly tudósítást tenni, hogy egy reggeli 6 órától fogva estvéli 6-tig tartott heves és vakmerő tsata után, az ő Felsége' és az Orosz Csász. Felség' seregeik' vitézsége, erőt vévén, az ellenséget mindenütt meg-verte, és vízfűzre nyomta. Ezen jól folytatott viaskodásnak, az ellenség, nevezetesen *Egmontnál Bergenig* állott ellene. *Abercrombie* és *Dundás* Britannus Generálissaink, rend kívül való módon meg-külömböztették magokat. Seregeinknek ezen bátorságokat, a' Britannus vitézség, soha feljül nem haladhatta. —

„Az ellenséges erő 25 vagy 30 ezer emberből állott, és csak kevés Hollándus volt közöttök. Gen. *Daendels*, az utolsó' vezére, sebet kapott. A' Frantziák, kik mind ujjabb ujjabb segítséget vettek magokhoz, *Brüne*, *Vandamme*, és *Butet* Generálisok által vezéreltettek. A' viaskodásnak hosszúsága és vakmerősége miatt, mellyel az ellentállás tétetett, feles vesz'ésünk nélkül nem eshetett a' győzelem. Nintsen semmit kétségem a' felől, hogy a' szélesebb ki-terjedésű vidékek, a' melyek ezen előbb lett mozdulásunk által már most seregeinknek oltalmazások alatt vannak, 's-a' melyek ily módon a' Frantzia tiranizmus alóll ki ragadtattak, alkalmatosságot fognak a' hűséges lakosoknak szolgálatni, arra, hogy hajlandóságaikat ki nyilatkoztassák. *Alkmaar* várossa, mely az Északi Hollándia' Kormány-székének lak-helye, kaput nyitott seregeinknek, és feles Hollándus csoportok állottak részünkre. —

(Az Olvasók ne tartsák a' mi leveleinkben zürzavarnak, azt, hogy a' Hollándiai dolgokról, a' fontosabb dolgokat két versben írjuk meg. Ezek előbb Hollándiából az egyenes úton ha-

mar el-érkeznek hozzánk: Angliából pedig későbbre; minthogy *York* Hertzegtől a' tengerenn Londonba küldődnek, és onnét jönnek *Hamburg* felé hozzánk ismét keresztül, Igy t. i. már most 14-dik Oktoberi tudósításaink is érkeztek egyenes-Hollandiából: *Londonból* pedig még eddig csak a' 2-dik Oktoberi Hollandiai tsatázásról jött el az officiális tudósítás. Már leg előbb a' 6-dik Oktoberit várjuk.)

Most egyéb-aránt, a' mi-ólta t. i. az Anglus és Orosz seregek, Alkmaarbol, Medemblykból, Enkhuisenből és Hornból, a' 6-dik Oktoberi tsatát követett napokon, a' *Helderse*, azon sántzokba, a' melyekbe ki-szállások után leg előbbször meg-fézkelték volt magokat, vízfza takarodtak, semmi olyas nevezetes dolgot nem olvasnak, a' Hollandiából egyenesen jött levelekben is. Leg fontosabb mind ezek között az, hogy a' *Amszterdame* vize torkánál valami 70 Anglus hajók meg jelen-vén, *Gorce*' szigetének el foglalása után, *Helvoet-Sluyst* is fel-kerték, és ennek előljáróitól olyan válofst vettek, hogy előbb a' Directornumnál Hágában kérdést fognak tenni. De, némelyek még ezt is bizontalannak írják lenni.

Hasonló bizonytalan foglalatu levél a' következő is, a' mely Oktober' 14-dikénn indúlt az *Yssel* mellől: — „Az Anglusok a' mult Szombaton (12-dikben) még a' *Lemmerenn* (Frislandban, egy szegeletenn) voltak, hanem most már ujjanton hajóra ültek. — Hallatik, hogy *Petten*-nél Északi Hollandiában is hajókra ült volna egy részek: de mi tzállal, nem tudhatni. Ki ugy vélekedik, hogy másutt, és pedig egyfzermind külömb-külobb partokon szandekoznának erejeknek egy részével probát tenni, még az

alatt a' többek , a' *Helderenn* lévő jó lántzok között Angliából ujj segítségét várnak : ki pedig más-képpen beszéll. Valamelyik bizonyoson meg-tsalatik.

Amsterdamból Okt. 12 dikénn: — „

„*Anglus Gen. Don*, éppen azon orában érkezett seregeink' jobb szárnyának vezérjéhez *Daendels*hez, a' melyben a' bál szárnyunkkonn a' tsata el-kezdődött, oly izéllal, hogy ez a' szárny , melyet tsupa Frantzia csoportok formáltak, meg-verettetvén, *Gen. Don* törje-meg a' Hollándusokkal való Traktának útját. *Gen. Brüne* azonközben meg tartoztatta a' nevezett *Anglus Generált*, mint mondják.“ — Eonek tsak ugy kell hinni, mint Hollándus tudósításnak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

A' Hamburgi Ujjságban a' következőt olvassuk :

„Hozzánk ilyen ki-hirdetni való Tudósítás érkezett officialiter :

Mássa — „

„a' minden Oroszok' Császárijának nevében, a' „Német Birodalom' minden tagjaihoz intézett „Ki-nyilatkoztatásnak.

„Minthogy ő Császári Felsége, a' Fejedelmek' ügyéhez állandó buzgósággal viseltetvén , azoknak a' puztításoknak és rendetlenségeknek, a' melyek azon Iffentelen Országoló szék által, a'

mely alatt Frantzia ország nyögve halgat, a' leg távolabb lévő tartományokra is ki-terjesztettek, véget kíván vetni: erre való nézt oly meg-határozással küldötte-el szározonn és vizenn való hadi erejét, hogy az el-nyomattattakat védelmezzék, és a' Frantzia országi Királyságot az ő leg kissebb meg-ozlatódásának meg-engedése nélkül, 's-a' régi Szövetséges Belga tartományoknak és Helvétziai Kantonoknak országló-székeiket, viz-fza-állítsák, a' Német Birodalom' integritáffát meg-tarttsák, és hogy végezetre ő Császári Felsege, Európának tsendes és boldog állapotjában, a' maga vígasztalását meg-találhassa. A' Gondviselés által meg-áldottak fegyverei, és az Orosz feregek mind ezideig győzedelmeskedtek a' Thronusoknak, vallásnak, es a' társasági rendnek el-lenségeinn.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Minekutánna ő Császári Felsege, a' maga tzel-ját, és erre vezérő indító-okait ki-nyilatkoztatta, most már ugyan ezen Ki-nyilatkoztatását a' Német Birodalomnak minden tagjaihoz is intézi, meg-hívván őket, hogy erejeket az ő Császári Felsege erejével egyéllítsék, hogy így közönséges ellenségeik mennél hamarább semmivé tétetődvn, annak omladozásainn, a' tartós tsendes-ség, az ő' és maradékjaik' számára, meg-fundáltattaffék.

„Ha látni fogja ő Császári Felsege, hogy ök (a' Német Birodalom' tagjai) az ő Felsege' tzel-lozaffából részt vésznek, és véle magokat egyesítik, ugy ő F.ige is, a' helyett, hogy ezen buzgó indulatját meg-hülni engedje, inkább iparkodásait fogja kettőztetni, és kardját hüvejébe nem dugja, valamedig azt a' fene állatot el esni nem látja, a' mely minden törvényes Hatalmas-

ságokat öfzfze-rontással fenyegetett. Hanem abban a' történetben, ha t. i. tsak magára hagyattatna, kéntelennek szemlélné lenni magát, hadi erejének tulajdon Státuffaiba való vízfza-vitelire, 's egy olyan dolognak felhagyására, a' mely azoktól magoktól, a' kiknek leg nagyobb részt kellett volna annak triumphusából venni, hathatatlánul modittódott elő.

* * *

Páris, 15. Okt. — „

Egyiptomban való mulatások alatt sok Frantzia tisztek mag-házosodtak, kik között vagyon a' másfzör említett *Gen. Menou* is; ő a' *Rosettai* feredő' gondviselőjinek a' leányát vette-el.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„A' Directorium minden 30-dik lovat requiszióba vévén, ez által 40 ezer lovakra való fzer-tételt reméll. — „A' tegnapi ülésben ilyen Követség érkezett a' Directoriumtól az Öt. Százak Tanátsához: — „Jó kedvel adja tudtokra a' Directorium, hogy Egyiptomból ujjságokat vett: *Bonaparte*, *Berthier*, *Lasne*, *Marmont*, *Andreossy*, *Murat* Generálisok, 's *Monge* és *Bertholet* hazafiak, *Frejushoz* (a' *Provencei* partra) Okt. 9-dikénn haza érkeztek.

A' *Bonaparte*' felesége, a' férjje elibe indult *Párisból*, kinek 10 napi contumáziát kell tölteni *Frejusban*,

Napper Tandy, más hozzá hasonló híres Ir-
lándiai nyughatatlankodókkal együtt, kik ez
előtt jó idővel Hamburgban megfordulván, ott
az Anglus 'Követ' jelentésére árestaltattak, de az
Angliai Országló - széknék mind eddig általnem
adattak, hanem csak árestomban tártattak, most
már végezetre Okt. 1-ső napján annak ki-adat-
tak, oly jelentést tévödvén az ott lévő Frantzia
Agensnel, hogy a' *Hamburgi* Magistratus kénte-
len volt engedni az erőnek. — A' Párisi némely
levelek szerént, minden Frantzia kikötő helyek-
ben lévő Hamburgi hajóknak benn-tartoztatását,
meg-parantsolta a' Directorium.

Helvétziát illető Levelek.

Kempten, 16. Okt. — „Rheinektől, vagy a'
Bodensee végétől, bé Graubundiának bizonyos
részéig, a' *Rénus* vize váloisztja el az Oroszokat
és Aultriakusokat a' Frantziáktól. Gondólják,
hogy *Massena* azért vonta *Graubundia* felé na-
gyobb erejét, hogy onnét Tirolist fenyegetvén,
így akar nyilást tsinálni az *Olofsz* Frantzia tábor-
nak. Ez az oka, hogy mostan F. Marschall
Suwarow is, Graubundiának védelmezésére láttat-
tik gondját fordítani.

Olofsz Ország.

Minekutánna Alsó Olosz Országban a' régi
rend ujjanton helyre állittatott, az az - ólta ott
öztize gyülekezett, Neapolitánus, *Austriákus*, *Orosz*
Anglus, és *Török*, Coálitus fegyveresek' seregét,
35 ezer fejből írják állani a' Nápolyi levelek.
Nelson hajókra ültetett, a' Nápolyi kikötő helyben

néhány ezer embereket: hanem még nem nyilatkozott-ki, sem a' tzelozása, sem ki menetele, ezen expeditziónak. — Egy hajó azonközben oly hirt hozott *Corsika* szigetéről *Livornóba*, hogy a' hegyes *Corsikai* lakosok, a' Frantziák ellen ismét, *in massa*, fel-támodtak légyea.

A' *Civita vechiában* Anglus hajókra szállítatott, és *Toulon* felé el indítatott, Romai és *Civita-vechiai* Frantzia örző seregek, nem voltak többen 1500-nál: mivelhogy azok a' Liguriai Romai és Neápolisi születésű katonák, a' kiket a' Frantzia Generálisok a' magok Batalionnyáik közzé verbuáltak volt, azokat majd mind el-hagyták, és el szökdöfték.

Az *Engelsburgban*, fok drágafágok és mester-ségi ritka mivek maradtak a' Frantziáknak el-távozássok után, a' melyeket ők Nápolyból, az Ekklésia' Státussaiból és Toskánából, vállogattak és gyülyötték volt özfze.

Az a' nevezetes Természet-visgáló Tudós, *Dolomieu*, egy Genuai hajón a' minapában *Egyiptomból* Frantzia ország felé haza indulván, a' hajót az útban a' szélveszek és hánykodások annyira meg rongyolták és hasogatták, hogy ha magát a' közelébbi kikötő-helybe bé nem vette volna, bizonyoson a' tengerbe süjdedt volna. Ily környülállások között a' *Tarentumi* kikötő-helybe evezett-bé a' hajó, a' hol *Dolomieu* áres-taltatott, és ötet mint Haza- és Felsőg-áruút, a' ki t. i. maga is Málthai Ritter lévén, még is Málthának el-foglalásában jelen volt, a' Rendnek más tagjai már most a' törvényeknek szorollága szerént akarják meg büntettetni, és szorgátják

meg büntetetését. A' Nemzeti Institutum Párisban, eléggé iparkodik ugyan még az Anglus Ország-ló-széknél is, hogy azt, a' Nápolyi Ország-ló-széknél való közben járásra, a' *Dolomieu*' életének meg-tarthatásáért, reá vehessé, hanem még iddig nem látszik, mitsoda következései lettek iparkodásainak.

Nagy Britannia.

Az egyik közelébbi Parlamentális ülésekben, mikor a' Provincialis katonaságnak Hollandiába való által küldése felett volt a' vetélkedés, ezt a' kérdést tette-fel *Tierney*, hogy: valyon ök, minekutánna a' Hollandiai hajós sereget el-foglalták, *Hollandia*' meg-hodoltatásának végrehelytását is, gondolják-e?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pitt azt felelte, hogy: nem. És az után, így folytatta beszédjét: — „Ha mi a' Hollandiai hajós sereget, a' mely nekünk a' hajókonn lévő emberektől, önként adatott által, el-foglaltuk, abból a' következik, hogy mi, a' Hollandiai Törvényes Ország-ló szék, u. m: a' melynek számára a' hajós sereg adatott által, vizsza állítani igyekezzük, fel-téven azt, hogy, ha lehetséges, és, nem felettebb veszedelmes leljen. Hanem, ebből nem következik az, hogy nekünk ezen fel-tett szélunknak el-érésére, akár mely drágába kerüljön is az, törekednünk kelljen; ez, telyességgel nintsen az Ország-ló-széknek gondolatjában. Azönközben más felöll, a' menyiben az előre való vigyázás, böltseflég, betsület, és hafzon engedik, nekünk egy arra való alkalmatosságot sem kellene el-mellőznünk, hogy *Hollandiát* a' mi ellemségünk' tirannussága álló ki-ragadhas-

suk. Az igaz, hogy ez a' dolog, magának Hollandiának segítségé nélkül meg nem eshetik: hanem, az ő velünk együtt való iparkodásához, nekünk nagy reménségünk vagyon. Ezen reménségünk, egy részint már bé-telyesedett. Azutóbbi tsatázástól fogva ugyan (ezt, még a' 19-dik Septemberi tsatázás előtt mondotta Pitt), semmi tudósításokat nem vettünk a' tábortól: hanem az alatt, a' hajós seregnek hozzánk való paró-lása, meg erőssítette reménségünket. A' mi hajóink, sok városok mellett, a' hol magokat megmutatták, mint szabadítók, ugy fogadtattak; hujogattak nekik, és az egész Hollandiai nép, egy indulattól lelkesítettik."

Az ezen Provinciális katonaságról szolló Királyi propositzió azonközben, már meg-erőssítetett; s-egyszersmind azt is meg-határozta a' Parlamentom, hogy a' jövő esztendőbeli két első hónapokban, u. m. Januáriusban és Februáriusban, a' Mátrozok száma, a' 22,699 egyéb nem-tengeri katonák is ide értetve, 120,000 légyen, és ezeknek zsóldjokra s-élelmekre, azon két hónapok alatt 900,000 Font Sterlingek adattassanak,

Az *Irlándiai* támodások, még most is mind folynak, és az Országgló-szék' figyelmetességét, mostanában erőssebben foglalatoskodtatják, mint málszor akár mikor, azért, hogy az Irlándiában volt fegyvereseknek is, a' Hollandiai expeditzióra fordított egy nagy csoportjuk. A' 26 dik Septemberi *Dublini* levelek azt írják: hogy a' Déli Irlándus vidékekenn egy környék fintsen, a' hol a' támadás és az öfzsze-esküvés, magát, az ugy nevezett Egyesült Irlandusok' támodállának régi természeté szerént, ujjanton ne mutogatná.

Az a' kegyetlen szokása is ezen nyughatatlankodó embereknék, a' mely szerént, a' vélek ellenkezők' könn legelő marhájknek lábaikat, a' mezőkön el-tsonkálni szokták, most is folyamatban vagyon!

A' mi ólta a' *Bresti* Frantzia hajós sereg, ki evezésre tzelezni látató kézületeket tézen: az ólta az Anglus nagy-hajós sereg is, ki-evezéshez készüla' *Torbay* kikötő-helyből — Hogy azonközben a' Frantziáknak Irlándiára semmi tzelezáfflok nélkül mollandában, onnan hozzák -ki némelyek, hogy az *Irlándus* partokat szem-ügyen tartó Admirál *Kingsmill*, a' *Korkból* való el távozásra egy hónapi szabadságot kért magának.

Az Anglusoknak egymás között való beszégetéseikre leg gyakoribb matéria most az ő *Tippo-Saib* ellen tett Napkeleti Indiai expeditziójok. Ezt az ő véle ily hamar végzett háborut, azokhoz a' régi idő béli háborukhoz hasonlitják, a' mikor két egy formáju erő öfzfze tsapván, ugyan azon egy tsatában az egész Státus' és Korona' dolga, el-igazittódott.

Tippót magát harmadik *Konstantinus* Görög Császarhoz hasonlitják, a' ki is az 1453 dik esztendőben, midön a' Törökök *Konstantinápoly* várossát reá rohanással el-foglalták, a' vár-fokán fegyveres kézzel esett-el, és más naponn nagy bajjal találtatott meg a' fok el-hullott holt-testek között. *Tippo* Fejedelem is, mikor az Anglusoknak az ő lakó várossára *Seringapatnámra* való rohanáfflokot, 's-a' magára és országára következő veszedelmet, látta volna, bé ment a' maga Fejedelmi palotájába — *adieu!* (Isten-hozzátojai)

mondott a' *Scrailban* lévő 80 szép menyetskéinek — az után köz katonai forma ruhát vett magára, és kardott ragadván, úgy ment ismét ki viaskodni a' bástyákra. — Mikor az említett aszfonyok, az ő el-estét hallották, egészfzen el-ijedtek, azt is gondolván egyebek között, hogy majd az Anglusok is úgy bánnak vélek, mint az Indostániak szoktak bánni valamely városnak meg vételekor: hanem *Gen. Harris* békefléges zászlót küldvén hozzájuk, egész bátorságban való maradáfllok föllö bízonyofokká tette őket.

A' *Seringapatnamban* találtatott kintsröl, már fok félet olvastunk, hanem, még eddig csak az látszik bizonyosnak lenni, a' mit a' Gubernátor *Lord Mornington* Adjutánfla, csak közönséges kifejezéfllekkel e' képpen irt egy levelében: — „A' talált kints véghetetlen, hanem még több az, a' mely el-rejtetett: minthogy a' Fejedelmi palotának némely szobái, a' melyek kevesek előtt voltak esmeretesek, és a' melyeknek költsaikk *Tippónál* magánál állottak, tele fognak lenni pénzzel.

* * *

(A' *Romái* és *Civita-vechiái* Capitulátzióinak néhány Artikuluffaival, még ma is adások maradtunk.)

P. D.